

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ΄ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, Επιστολή στον Μενουκέα, 122 - ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, Παναθηναϊκός,
26-28**

A1.α.

- 1.Οι νέοι δεν αρμόζει να κωλυσιεργούν σχετικά με την ενασχόλησή τους με τη φιλοσοφία. Σ
- 2.Δεν είναι όλοι ώριμοι για τη φιλοσοφία. Λ
- 3.Πάντα είναι κατάλληλος ο χρόνος για ευτυχία. Λ
- 4.Ο γέρος, καθώς φιλοσοφεί, μένει νέος, αν και γερνά. Σ
- 5.Αν η ευτυχία απουσιάζει, οι άνθρωποι πραγματοποιούν κάθε ενέργεια, για να την αποκτήσουν. Σ

A1.β. Πραγματοποιείται χρήση της Προτρεπτικής Προστακτικής. Με αυτόν τον τρόπο. προσδίδεται στο κείμενο το προτρεπτικό-διδακτικό ύφος, με σκοπό όλοι οι άνθρωποι να ασχοληθούν με τη φιλοσοφία.

B1. Ο Επίκουρος υποστηρίζει ότι πάντοτε παρουσιάζεται η κατάλληλη περίπτωση για ενασχόληση του ανθρώπου με τη φιλοσοφία. Για να αναιρέσει πιθανές αντιρρήσεις σχετικά με το ότι η φιλοσοφία είναι κατάλληλη για κάθε ώρα και κάθε άνθρωπο, χρησιμοποιεί μία αναλογία. Ειδικότερα, παραλληλίζει τον άνθρωπο που ισχυρίζεται ότι η φιλοσοφία δεν προσφέρεται για τον καθένα, είτε επειδή είναι πολύ νωρίς είτε επειδή είναι πολύ αργά, με τον άνθρωπο που πιστεύει ότι η ευδαιμονία δεν είναι δυνατή κάθε χρονική περίοδο της ζωής του και που περιμένει την κατάλληλη στιγμή, για να επιδιώξει την ευτυχία. Θεωρώντας ότι η φιλοσοφική στάση αφορά όλους τους ανθρώπους, υποστηρίζει ότι όλοι μπορούν να την ασκήσουν, για να κατακτήσουν την ευδαιμονία.

B2.

1. Δίκη με κατηγορία τη θρησκευτική ασέβεια έχει υποστεί:

- α. ο Αριστοφάνης.
- β. ο Αισχύλος. Σ
- γ. ο Σοφοκλής.
- δ. ο Ευριπίδης.

2. Ο Πλάτωνας πραγματοποίησε το δεύτερο ταξίδι του στις Συρακούσες ύστερα από πίεση του:

- α. Αρχύτα.
- β. Διονυσίου του Ι.
- γ. Διονυσίου του ΙΙ.
- δ. Δίωνα. Σ

3.Στον ομώνυμο διάλογο, ο Πρωταγόρας χρησιμοποιεί τους εξής τρόπους, για να εκθέσει τις απόψεις του:

- α. τον μύθο, τη διάλεξη και τον σχολιασμό των ποιητικών κειμένων. Σ
- β. τον μύθο, την ειρωνεία και τον σχολιασμό των ποιητικών κειμένων.
- γ. την ειρωνεία, τον διάλογο και τον σχολιασμό των ποιητικών κειμένων.
- δ. τις ρητορικές ερωτήσεις, τη διάλεξη και τον μύθο.

4. Στην «Πολιτεία» ο Κέφαλος υποστηρίζει ότι δικαιοσύνη είναι:

- α. να αποδίδονται τα ίσα.
- β. η εντιμότητα στις συναλλαγές. Σ
- γ. ο νόμος του ισχυρότερου.
- δ. μια υποκριτική κοινωνική σύμβαση.

5.Όταν ο Αριστοτέλης επέστρεψε στην Αθήνα, η διεύθυνση της Ακαδημίας είχε αναληφθεί από τον:

- α. Θεόφραστο.
- β. Πλάτωνα.
- γ. Ηρακλείδη.
- δ. Ξενοκράτη. Σ

B4.

- 1. ψυχήν: ευψυχία, εμψυχώνω
- 2. ὅμοιος: παρομοίωση, αφομοιώνω
- 3. ποιούντα: ηθοποιός, μεταποιώ
- 4. πράττομεν: σύμπραξη, πραγματοποιώ
- 5. ἔχειν: παροχή, αντέχω

B5. Είναι αλήθεια ότι υφίστανται ομοιότητα και διαφορά μεταξύ του Επίκουρου και του Ισοκράτη σχετικά με το ζήτημα της χρησιμότητας της γνώσης στις τάξεις των νέων και των γηραιότερων.

Ειδικότερα, ο Επίκουρος υποστηρίζει με θέρμη ότι κάθε περίπτωση είναι κατάλληλη για την ενασχόληση του ανθρώπου με τη φιλοσοφία, ανεξάρτητα από την ηλικία στην οποία βρίσκεται (*Μήτε νέος...ψυχήν ὑγιαῖνον*). Για αυτόν, λοιπόν, τον λόγο τους προτρέπει να ασχοληθούν με τη φιλοσοφία, αφού μέσω αυτής οι γηραίοι παραμένουν νέοι, ακόμα και αν γερνούν, λόγω των όμορφων πραγμάτων, καθώς με χαρά θα αναπολούν το παρελθόν (*Ὡστε φιλοσοφητέον καὶ νέω καὶ γέροντι, τῷ μὲν ὅπως γηράσκων νεάζῃ τοῖς ἀγαθοῖς διὰ τὴν χάριν τῶν γεγονότων*). Παράλληλα, οι νέοι καθίστανται ώριμοι, διότι δεν θα αισθάνονται φόβο για όσα πρόκειται να συμβούν (*Ὡστε φιλοσοφητέον καὶ νέω καὶ γέροντι, τῷ δὲ ὅπως νέος ἅμα καὶ παλαιὸς ἦ διὰ τὴν ἀφοβίαν τῶν μελλόντων*). .

Ο Ισοκράτης, όσον αφορά τους νέους, η γνώμη του συγκλίνει με αυτή του Επίκουρου. Πιο συγκεκριμένα, εκτιμά την παιδεία που κληρονόμησε η σύγχρονή του γενιά από τους προγόνους της, όπως και τη σύγχρονή του παιδεία (*Τὴν παιδεία λοιπὸν ποὺ μας ἐκληροδότησαν...δική μας εποχή*). Εντός αυτού του πλαισίου, υποστηρίζει ότι η σύγχρονη παιδεία, δηλαδή η γεωμετρία, η αστρονομία και οι εριστικοί διάλογοι, αρμόζει στους νεότερους, επειδή τους απομακρύνει από διάφορες παρεκκλίσεις(*καὶ ἐννοῶ τὴν γεωμετρίαν ... εὐχαριστοῦνται περισσότερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει/ασφαλῶς ἀποτρέπουν τουλάχιστον τοὺς νεότερους ἀπὸ πολλὰς ἄλλας παρεκτροπές/ Πράγματι...ταιριάζουν περισσότερο*). Εντούτοις, θεωρεῖ ότι η συγκεκριμένη παιδεία δεν είναι κατάλληλη για

τους γηραιότερους (από τους πρεσβυτέρους όμως δεν υπάρχει ούτε ένας που να μη τους βρίσκει ανυπόφορους.). Αυτό το αιτιολογεί, αναφέροντας ότι ,αν και πολλοί από αυτούς έχουν εξειδικευτεί σε αυτή, με αποτέλεσμα να έχουν γίνει δάσκαλοι, αλλά να μην την έχουν αξιοποιήσει ,όταν οι περιστάσεις το απαιτούν(Βλέπω, δηλαδή...όταν πρέπει). Επιπλέον, και στα υπόλοιπα θέματα του βίου τους έχει αποδειχτεί ότι είναι περισσότερο άφρονες όχι μόνο από τους μαθητές τους αλλά και από τους δούλους τους (και συγχρόνως στα άλλα ζητήματα...δούλους τους).

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ